

creative, fără irezistibila veselie goldoniană. Stăruie o senzație de neîmplinire, de oboseală, străină de acea atmosferă italienească ilariantă, copleșitoare, de autentică gilceavă clocotitoare. Așa cum a debutat, ne așteptam la un spectacol burlesc, cu situații picante bine exploatare, hazos până la hohote. Mișcarea este, ce-i drept, dinamică, acoperind întreg spațiul scenic, într-un decor-metaforă, pe trei niveluri, practicabilele simbolizând „insulițele conjugale” ale celor trei bădărani, între apele venetiene, Lighenele, gălețile și albiile sint elemente hazlii, dar neexploatare.

Interpretarea este sinuoasă, cînd prea pătosoasă, cînd prea apoasă, oricum dezechilibrată, străină de nobila poezie, cu gust amărui, proprie teatrului goldonian. Dan Glasu (Lunardo) este cel mai inventiv, comicul său reiese din schimbările tonului și din bogata paletă de mijloace folosite, redînd colorat drumul de la incultură și infantilism pînă la bădărănie. Elena Jitcov (Felice) este gălăgioasă, senzuală, explozivă, inchizitorială, pusă pe distracție (dacă tot e carnaval la Veneția!). Vasile Vasiliu (Canciano), mai sărac în haz decît îl știam, reușește să fie șiret, lichea perfidă, laș fanfaron, ieșind de sub papucul conjugal prin nostimade agreabile. Livia Gingulescu (Margarita), dorind să fie temperamentală, vulcanică, merională, tînde să se apropie mai mult de mahalagioaica unui cartier autohton... Mihaela Rădescu (Lucietta) e acum alintata clasică, arhicunoscută, iar Iolanda Dain (Marina) punctează bine accesele de gelozie ale îndrăgostitei tomnatece. Eduard Marinescu (Filipetto) face efortul de a fi ridicolul îndrăgostit, oscilînd hăbăuc între mătușa lui și Lucietta, dar

Mihaela Rădescu și Livia Gingulescu

și între orbire și prostie, ceea ce nu-l tocmai rău... Traian Costea (Riccardo) este intruchipează, blazat, un conte fără sare și piper, un motofozo care adoarme în cizme, nu cuceritorul prețios, împăunat. Alexandru Făgărășan (Simon), greoi ca un urs, șters, anodin, anonim... ratează aproape toate poantele. Dan Ciobanu (Maurizio), fără o partitură cît de cît generoasă, reușește măcar să n-o contracize.

Vlad Andrei ORHIANU

Atelajul heterogen

La Locandiera de Carlo Goldoni. Teatrul Municipal din Ploiești. Data premierei: 10 martie 1989. Regia Florin Zamfirescu. Scenografia: Daniel Răduță. Ilustrația muzicală: Anc-Marie Marinescu. Distribuția: Valentin Popescu (Cavalerul de Ripafrața); Dumitru Palade (Marchizul de Forlipopoli) Corneliu Revent (Contele de Albasiorita); Lucia Ștefănescu (Mirandolina); Raluca Zamfirescu (Ortensia); Marișela Pătru (Dejanira); Adrian Titienu (Fabrizio); Lupu Buznea (Servitorul cavalerului); Diana Smilschi (Balerina).

Hangița, piesă de Goldoni care tînde să concureze în popularitate Bădăranii, ba chiar cred că o întrece în frecvență și răspîndirea geografică a montărilor (cel puțin în ultimele decenii) în spațiul scenei românești, s-a ascuns acum la Ploiești sub titlul originar, netradus, La Locandiera.

Montarea ploieșteană este însă, din păcate, suferindă. Mai întii din pricina spațiului construit de Daniel Răduță, care țintește „metafora”, dar reușește doar să fie complet nefuncțional. Construcția bolovănoasă a hanului are multe uși și citeva firide, scena însă e goală, cu abia un pat (cam fotoliu-pat) înconjurat de niște perdele, și care e tot timpul prezent, obligîndu-i pe actori să umble mereu, fără sprijin, iar pe spectatori să facă un inutil efort de acceptare a convenției (căci, natural, scenele acțiunii se derulează în locuri diferite). Aceeași parcimonie caracterizează și costumele.

Pentru regizorul spectacolului, piesa pare să fi reprezentat teritoriul fertil pentru exersarea unei fantezii debordante, liberă față de orice rigoare. În preaplîn, ideile propuse sint cînd contradictorii, cînd tautologice, sufocînd în cele din urmă firul conducător către viziune. Rezolvări interesante, unele spectaculoase de inteligente (aparitia și „caracterizarea”) celor două actrițe — Raluca Zamfirescu

și Marinele Pătru, care joacă în forță, cu personalitate —, partea finală a scenei în care Mirandolina îl vrăjește și subjugă pe Ripafrata, sînt de-a dreptul înghițite de gaguri banale, de excesul de mișcare, de aluzii decolate, unele motivate, altele pur și simplu triviale. Ilustrația muzicală (pe cît de anodină pe atît de insistentă în teme și în „variațiuni”) acoperă cu vehemență pe actori, cu atît mai neplăcut cu cît momentele sînt mai tensionate și replicile mai cu miez. Ideea centrală ar fi că morocănosul Ripafrata este de fapt ingenuu, un copil mare care își ascunde timiditatea și frustrarea sub mască de incoruptibil. Propunerea, desigur, stă în picioare, căci, textul însuși o conține, însă ea nu e suficientă pentru o „reinterpretare”, sau, oricum, spectacolul nu reușește să îl imprime o greutate specifică.

Este posibil ca impresia de conglomerat să provină și din neomogenitatea jocului actorilor (care ar fi trebuit să formeze o echipă). Valentin Popescu evoluează între naivitate și „hamletizare”, ceea ce se reține fiind aproape numai o dicție defectuoasă, mușcată, împiedicînd replica să coboare în sală. Lucia Ștefănescu își compune fermecătoarea hanğiță cu mijloace complet exterioare, subliniind lipsa de temperament printr-un exces vocal care nu o avantajează deloc. Relația dintre cei doi este aproape inexistentă. Dumitru Palade (Forlipopoli) construiește prețiozitatea senilă prea gros, iar Corneliu Revent (Albafiorita) practică un grobianism fad, care deservește relația de contrapunct cu partenerul (altmîntri obligatorie în text). În schimb, ambii sînt concurați violent de facilitatea crochiului de personaj desenat de Adrian Titieni (Fabrizzio), rod al unui tip burlesc de evoluție scenică ce, de vreo cîțiva ani (și promoții) a inundat, de-a dreptul, scenele noastre. Lupu Buznea, în rolul servitorului, atunci cînd nu e inutil prezent pe scenă, execută cu prea mult zel poante îndoielnice.

Miruna RUNCAN

Despre imperiul britanic prin intermediul imperiumului japonez

Acțiunea se petrece în Japonia. Piesa este scrisă de o prozatoare. Prozatoarea este de origine britanică (Iris Murdoch). Scena pe care se joacă e cea a Teatrului

Trei săgeți de Iris Murdoch. Teatrul Național din Timișoara. Data premierei: 26 ianuarie 1989. Regia: Ioan Ieremia. Scenografia: Emilia Jivanov. Distribuția: Cristian Cornea (Prințul Yorimitsu), Ion Haiduc (Prințul Hirakawa), Horia Ionescu (Prințul Tenjiku), Margareta Avram (Taihito, Impăratul), Traian Buzoianu (generalul Musashi), Larisa Stase Mureșan (Doamna Rokuni), Alina Secuianu (Keiko, prințesa imperială), Luminița Stoianovici (Kuritsubo), Ana Ionescu (Ayame), Daniel Petrescu (Părintele Akita), Gheorghe Stana (Okano), Robert Linz (Norikura), Sandu Simionica (Tokuzan).

Național din Timișoara. Ar mai fi necesar, credem, a preciza că, deși în programul de sală regizorul Ioan Ieremia declară că nu dorește o fidelă reconstituire a universului nipon, în spectacol nu pregetă să contrazică fiecare cuvînt din propria-i aserțiune.

Treisprezece actori distribuți, alături de care apare și „restul colectivului teatrului”, interpretînd „călugărițe, călugări, pași, curteni, ostași”, participă la un fel de bal mascat, ale cărui puncte tari le reprezintă fără doar și poate cei cîțiva samurai bleguți (unii și bărboși), care se plimbă sau stau prin scenă și „părintele Akita, un bătrîn dascăl zen”, interpretat de Daniel Petrescu cu un frezlistibil tremolo.

Construită după convenții narative clare, tributară realismului englez tîrziu (plasat atît de adesea în ambianță exotică), **Trei săgeți** vorbește despre imperiul britanic prin intermediul imperiumului japonez.

Ioan Ieremia nu vorbește. El îi pune pe actori să refacă — așa, în mare — atmosfera. Unii reușesc mai bine: Ion Haiduc în prințul Hirakawa, Luminița Stoianovici în Kuritsubo (remarcabilă compoziție) și Larisa Stase Mureșan în Doamna Rokuni. Chiar protagonistul (Cristian Cornea), cînd nu îl interpretează pe Ion din romanul omonim al lui Rebreanu, este un prinț Yorimitsu credibil în postura de prizonier politic revoluționar. De altfel, asta constituie marea (dacă nu singura) șansă a spectacolului: trupa excepțională de actori timișoreni. La fel și traducerea Antoinettei Ralian. La fel și condiția grafică a programului de sală (realizat de Mariana Voicu). Care ar fi putut fi, toate la un loc, mai bine folosite. Dar, cum spune un haiku: „Pe un fir de iarbă, libelula zadarnic încearcă să se așeze...”

Corina ȘUTEU